

ΟΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΙ ΤΗΣ ΑΒΗΣΣΥΝΙΑΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΜΕΝΕΛΙΚ

Το μεγάλο έργο του Μενελίκ. Ποιός ήταν στην πραγματικότητα και πώς τον φανταζόταν οι Εύρωπαίοι. Το πάθημα ενός Γάλλου λοχαγού. Η μεγαλοψυχία και η καλωσύνη του Μενελίκ. 'Ο άνθρωπος που δεν ήξερε να λείει ποτέ «δχι». 'Ο Μενελίκ και οι υπήκοοί του. Τα ατέλειωτα ρουφέτια κλπ.

ΗΜΕΡΑ που όλος ο κόσμος μιλάει για την 'Αβησσυνία, δεν θά ήταν άσκοπο να σάς διηγηθούμε μερικά ανέκδοτα του μεγάλου αυτοκράτορος της μαρτυρικής αυτής χώρας Μενελίκ, του ανθρώπου δηλαδή στον όποιον η Αιθιοπία όφειλε την ενότητά της και τη μεγάλη σημερινή της δύναμη.

Το έργο του Μενελίκ—ή πραγματοποιήσεις δηλαδή της ένωσης όλων των αιθιοπικών κρατιδίων και η αναύστασις της παναρχαίας 'Αβησσυνιακής αυτοκρατορίας—δεν ήτο έργο τυχαίο. 'Ο ήρωών που το φαντά-

στηκε και το πραγματοποίησε ήταν ένας άνθρωπος με θέληση, έπιμονή και ύπομονη και δεν είχε τίποτε το κοινό με τους μαύρους μονάρχες οι όποιοι βασιλεύουν από άλλα κράτη της 'Αφρικής. 'Η Εδούπη το ανέληψθη πολύ καλά αυτό, όταν ο Μενελίκ έσχηκε το λαό του στα όλα και υπερασπίστηκε θριαμβευτικά την ανεξαρτησία της χώρας του έναντι των επίδρομης των 'Ιταλών, τους όποιους κατετρόπωσε στην περίφημη μάχη της 'Αντουα.

Μό και σε άλλες περιπτώσεις λιγότερο γνωστές και λιγότερο τραγικές ο Μενελίκ έδειξε πώς ήταν ένας βασιλεύς με όλη τη σημασία της λέξεως. 'Ακούστε ένα σχετικό ανέκδοτο, πολύ χαρακτηριστικό :

Κατά το 1885, η γαλλική κυβέρνησις έστειλε στην 'Αβησσυνία μία έκτακτο αποστολή για να διαπραγματευθή με το Μενελίκ μία έμπορική συνθήκη. Σύμφωνα με τη συνθήκη, ο αρχηγός της αποστολής λοχαγός Λομπουά, έφοδιάστηκε πριν φύγει, με μερικά δώρα, που θά τα προσέφερε στο μαύρο ήγεμόνα ο όποιος θά τον φιλοξένησε.

'Ο Λομπουά, νομίζοντας πώς έχει να κάνει με κανένα μαύρο φύλαχο που τον ξεφωιάζουν τα παροδάλα και χτυπητά πράγματα, δεν πολυκοιτίστηκε στην έκλογή των δώρων του. Διάλεξε ένα κανόνι αυτόματο, μερικά δίκανα κυνηγητικά, παληού συστήματος κι αυτά κ' ένα αυτόματο όργανο, σολισμένο μ' ένα σωρό μπαζιμπιτιά και ψευτίες πέτρες.

'Όταν έφτασε στην 'Αντις—'Αμπέμα, ο λοχαγός Λομπουά έγινε δεκτός σ' επίσημη άκράσι από τον Μενελίκ και θριαμβευτικά άρχισε να του προσφέρει ένα ένα τα δώρα του, εξηγώντας του συγχρόνως το χειρισμό του κανονιού, των δόλων, και, φυσικά και του όργανού του.

'Ο Μενελίκ τον άκουγε στην άρχη χωρίς να κατοσυριάζη, μά, έπειδή η φλυαρία του Γάλλου λοχαγού παρατεινόταν τον διέκοψε και του είπε με μία λεπτή ειρωνεία :

— Δέχομαι μ' ευχαρίστησι κ' ευγνωμοσύνη τα δώρα που μου στέλνει η κυβέρνησις σας. Δεν μου εινε καθόλου άχρηστα. Αυτό το κανόνι θά το στείλω σε κανέναν έπαρχο της χώρας μου για να ορί- χει μία κανονία κάθε μεσημέρι και να ειδοποιή έτσι τους κατοίκους πώς εινε ώρα να πάνε. Αλλά τα δίκανα θά τα δώσω σε μερικούς δούλους μου, θά χαρούν πολύ οι δυστυχεις άν άποκλήσουν όπλα, έστω κι' αν αυτά δεν παίρνουν φωτιά. Κι' αυτό το όργανέτο θά το χαρίσω σε κανένα τροχό παιδάκι της 'Αντις—'Αμπέμα: θά γαρή χωρίς άλλο πολύ...

Και, παίρνοντας τον Γάλλο άξιωματικό που είχε μείνει κατάπληκτος, του έδειξε τα τελευταίου συστήματος κανόνια με τα όποια είχε έφοδιάσει το στρατό του, τα τελειότατα κυνηγητικά όπλα του και τα πιάνα και τα άλλα μουσικά όργανα που ύπηρχαν μέσα σ' ανάκτορά του.

'Όταν δέ ο Γάλλος, λοχαγός έφυγε άπ' την 'Αντις—'Αμπέμα τον έγέμισε πλουσιώτατα δώρα.

'Η δραστηριότης του Μενελίκ ήταν κάτι άφάνταστο. 'Όλα τα παρακολουθούσε μόνος του. 'Απένεμει δικαιοσύνη στους ύπηκόους του,—γιατί, όπως εινε γνωστό, στην 'Αβησσυνία, άνώτατος δικαστής εινε ο ίδιος ο Αυτοκράτωρ,—έπιβλεπε στο χτίσιμο νέων οικουδομών με τις όποιες στόλιζε την πρωτεύουσά του, χάραζε δρόμους, μάθαινε τις έπιθυμίες του λαού του, φρόντιζε να τις ικανοποιή κ' εργαζόταν με όλες του τις δυνάμεις για την πρόδον και τον έκπολιτισμό της 'Αβησσυνίας.

'Εν άλλο χαρακτηριστικό του Μενελίκ που δεν πρέπει να ξεχά- ζουμε να το αναφέρουμε ήταν η καλωσύνη του. Μία περίεργη καλω- σύνη που είχε όμοιος και κάποια σκληρότητα, γιατί ο Μενελίκ ήξερε ότι σε μία χώρα όπου οι άνθρωποι εινε άπολίτιστοι και θεωρούν πως τη μεγαλύτερη αξία του ανθρώπου τη φρονική δύναμη, πρέπει να- νεις για να βασιλεύη να τον φοβούνται οι υπήκοοί του.

Σε όλες τις μεγάλες πολιτικές πράξεις του Μενελίκ διαφαίνεται αυτή η καλωσύνη του.

'Όταν ο ύποτελής του βασιλεύς της Κάφρας επαναστάτησε έναν- τιν του, ο Μενελίκ, άφου τον ενίκησε κατά κράτος, τον αιχμαλώτισε.

Διέταξε τότε να τον παρουσιάσουν μπροστά του. 'Ο αιχμαλώτος βασιλεύς ήταν βέβαιος πώς θά διέταζε να τον άποκεφαλίσουν. Φαν- τάζεστε λοιπόν, πειά ήταν η έκπληξι του, όταν είδε τον Μενελίκ να του άπλώνει μ' έγκαρδιότητα το χέρι του και να του λέει: με καλωσύνη.

—'Ας τα ξεχάσουμε όλα και άς γίνουμε φίλοι.

'Ο Μενελίκ έδειξε και άπάντη τον βασιλέα της 'Ιταλίας την ίδια καλωσύνη. 'Αμέσως με την θριαμβευτική του νίκη κατά των 'Ιτα- λών στην 'Αντουα, ο 'Αβησσυνός αυτοκράτωρ ξεχασε όλο του το μίσος έναντι του 'Ιταλού βασιλέως Ουμβέρτου και είπε :

— Πολεμήσαμε και ο Θεός έκρινε μεταξύ μας.

'Όταν δέ έπειτ' από μερικούς μήνες, έμαθε ότι η βασίλισσα της 'Ιταλίας 'Ελένη ήταν έγκυος, είπε :

— Θά στείλω στη Ρώμη τέσ- σερους μεγάλους έλεφαντόδοντες για να χρησιμεύουν για πόδια στο λίκνο του νεογέννητου.

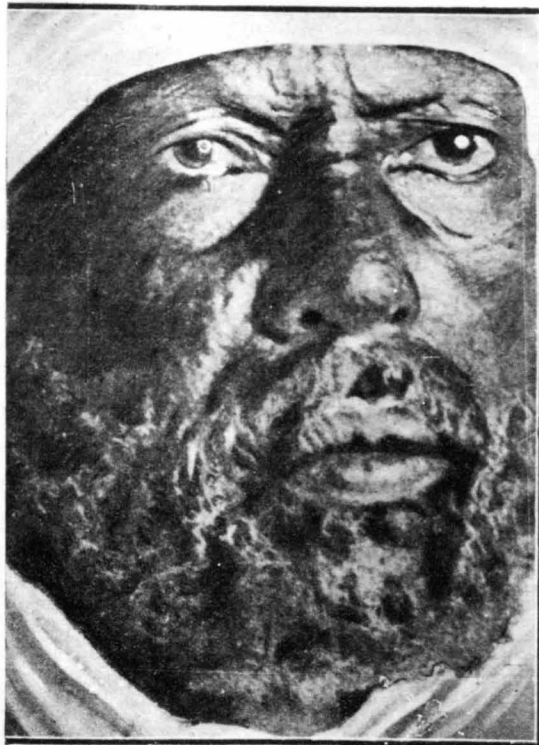
Δεν εινε γνωστόν αν ο Μενε- λικ πραγματοποίησε αυτό το σχέδιό του, μά έαίνο που εινε γνωστό εινε ότι ο Μενελίκ δεν ήξερε να λήη ποτέ : «'Οχι !» Κα- θημερινώς οι υπήκοοί του του υπέβαλαν ένα πλήθος αιτήσεων. 'Ο Μενελίκ τις έπερνε, τους έρρι- χνε μία γρήγορη ματιά κ' έπειτα τις δίπλωνε και άπαντούσε κατά κανόνα :

— Γένοιτο !

Το βέβαιο όμως εινε ότι κα- τόπιν οι ύπουροί του κ' οι έπι- στάται του δυσκολευόντουσαν πολύ να πραγματοποίησουν όλες αυτές τις ύποσχέσεις του Βασι- λέως των Βασιλέων.

Λέμε μάλιστα σχετικώς ότι για να μπορή να ξεφεύγη ο Με- νελίκ άπ' όλο αυτό το πλήθος των ύπηκόων του, που του ζητοϋ- σαν διάφορες χάρες, του έχτισαν το ανάκτορο του 'Αντις—'Αλάμ που ήταν λιγότερο προσετό από το ανάκτορο της 'Αντις—'Αμπέ- μα.

'Εκει, πέρασε ο Μενελίκ τα δέκα τελευταία χρόνια της ζωής του, ήσυχα, χωρίς έθιμοτυπίες και τυπικότητες, μόνος άνάμεσα στα δέντρα και τα λουλούδια, στο βάθος ενός μεγάλου άδους, κοντά στους μεγάλους καταρρά- χτες της πατρίδας του.

'Ο Αυτοκράτωρ Μενελίκ